2013. november 8., péntek • LXXI. évfolyam • 260. szám, 20 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Az egyetemekről leválaszthatják a gyógyítást végző klinikákat

- Az új törvény erős állami kontroll alá vonná a felsőoktatási intézményeket.
- Pengeváltás az államtitkár és az iparkamara elnöke között. **Az ügy →4**

Húsipar A sertéságazat feldolgozóinak segít a kormány legújabb lépése

Az áfa csökken, nem az ár

A feldolgozóknak olcsóbb lesz a disznó, a fogyasztóknak viszont nem FOTÓ: KOCSIS ZOLTÁN

Munkatársainktól

Csökken a húsáfa, de nem lesz olcsóbb a hús. *Fazekas Sándor* vidékfejlesztési miniszter tegnap közölte a kormány döntését: az élő és a félsertés általános forgalmi adója öt százalékra csökken január elsejétől. A kormányzati módosítást már be is nyújtotta a parlamentnek a költségvetési bizottság. E szerint a kedvezményes áfakörbe öt termékcsoport kerül: ez az élő és a félsertések különböző fajtáit írja körül. A lépés így azoknak kedvez csupán, akik élő disznót vagy félsertést vásárolnak – a hentesnél nem lesz olcsóbb a tarja, ahogyan a párizsi sem. Nem része a mostani lépésnek a baromfiágazat sem, pedig a szereplők itt is szerették volna elérni az áfacsökkentést. Az ágazati terméktanács csütörtökön ki is adott egy közleményt, amely arról szól: létfontosságú lenne az áfa mérséklése, mivel visszaszorulna a feketegazdaság, csökkenne az import, a hazai termelés versenyképessége pedig javulna.

A miniszter szerint a mostani döntés az élelmiszerek áfacsökkentésének első lépése, és nem tartotta kizártnak, hogy jövőre további mérséklések is lehetnek. Azt azonban nem mondta, mikor. Szerinte az áfacsökkentés hozzájárul a gazdaság fehérítéséhez, az érintett vállalkozások versenyképességének növeléséhez.

A jelenlegi tervezet annyit ér el, hogy a termelőknek már nem éri meg feketén eladniuk az árujukat: a lebukást kevesen fogják kockáztatni ötszázalékos árelőnyért, míg 27 százalékos áfánál bőven megéri a rizikó. A hivatalos feldolgozók így nagyobb kínálatból tudnak majd válogatni, nem kell versenyezniük a feketefelvásárlókkal. Számukra további – igaz, egyszeri – könnyebbséget is jelent az intézkedés, az átálláskor ugyanis a 22 százalékos áfakülönbözet likviditási helyzetüket fogja javítani (közvetlen nyereséget ugyanakkor nem hoz a számukra). Mivel ők a mostaninál kisebb forgalmi adót fizetnek a termelőknek, kevesebb áfát kell finanszírozniuk forgótőkéből, amíg el nem tudják adni a késztermékeket. Ez utóbbi egyébként az, ami megjelenhet majd esetleg az árakban. Legalábbis Fazekas Sándor bejelentése szerint. Ugyanakkor az ágazat szereplői szerint a hatás elhanyagolható, egyébként pedig ők most is veszteséggel küzdenek, így legfeljebb a deficitjük mérséklődhet valamelyest, az áraik aligha.

Fazekas bejelentéséből az is kiderül, hogy a költségvetésben nem számolnak kieséssel az intézkedés kapcsán – ő azt mondta, a feketegazdaság fehéredése pótolja a csökkentésből adódó (szerinte tízmilliárdos) kiesést. Mivel azonban a végfogyasztók viszonylag kevés féldisznót és élő sertést vesznek, a kiesés valójában elhanyagolható (a termelők, feldolgozók, kereskedők ugyanis nem fizetnek áfát, az náluk átmenő tétel). Az áfacsökkentést a baromfi- vagy a halágazatra éppen azért kockázatos kiterjeszteni, mert itt az élő vagy nem feldolgozott hús fogyasztói vásárlása nagyobb arányú, vagyis valós költségvetési kiesést is okozna.

Fontos, jó irányba tett lépésnek nevezte a döntést *Éder Tamás*, a Magyar Húsiparosok Szövetségének elnöke és *Csányi Sándor*, az OTP Bank-vezér élelmiszer-ipari érdekeltségeit összefogó Bonafarm csoport szóvivője. Ő is hangsúlyozta azonban: a fogyasztói árakat ez semmilyen érdemi módon nem fogja befolyásolni. Éder szerint a lépésnek köszönhetően a sertéspiacról eltűnnek a feketézők, ami a feldolgozónak is kényelmesebb és kiszámíthatóbb helyzetet teremt. Éder reméli, hogy ez valóban csak az első lépés, amit más hasonló intézkedés fog követni.

A korábban aktív – 2012 júniusában a Bunge Zrt. és a Bonafarm által alapított – Fórum az Alapvető Élelmiszerek Áfájának Csökkentéséért szervezet vezetője, *Torba Tamás* szerint ugyanakkor ez az intézkedés csak a feketézést tereli az egyik területről a többire. Torba reméli, hogy a kormány ezt valóban csak kezdeti lépésnek szánja, csak felméri, miként reagál a nagymértékű áfacsökkenésre egy adott ágazat, és később további területekre is kiterjeszti az intézkedést. Amennyiben viszont valóban csak itt mérséklik az áfát, akkor a sertéságazat ugyan megtisztulhat a feketézéstől, ám az adóelkerülésből élők sokkal hangsúlyosabban jelennek meg más területeken.

Ennek kapcsán megkerestünk több baromfis céget is. Az ottani vezetők egyelőre nem kívántak nyilatkozni. Név nélkül azonban elismerték, hogy az élő sertés és a féldisznó áfájának csökkentése nyomán tovább nőhet a feketeáru jelenleg is 30 százalékra becsült aránya a baromfipiacon.

ÖTÖDIK HASÁB

Ügyes

A Fidesz és vezetői nem a kompromisszumok robotosai. Ha ők mennek, akkor a falig, sőt azon túl. Most mégis két esetben is megelégedtek félmegoldásokkal. A devizahiteleknél a kemény nyilatkozatok után az eddig alkalmazott árfolyamgát igénybevételét tették lehetővé mindenkinek, az élelmiszeráfa csökkentéséből pedig az lett, hogy a bolti árakat nem befolyásoló „termelői” áfát mérséklik öt százalékra.

A két kompromisszum között viszont nagy a különbség. Az egyik esetben bátrabbak voltak szóban, mint aztán tettekben. Valójában még nem tudják a tutit, vagy nem akarják meglépni, határidőt viszont maguknak szabtak. Az előbb sertéshúsáfára fogyasztott élelmiszeráfa-csökkentési tervek élő és félsertésre redukálásában nem ez a hezitálás van. Ez a döntés egyértelműen jelzi, hogy a kormány nem az élelmiszer magas árát tartja a fő problémának, hanem az agráriumban tapasztalható feketegazdaságot. Ettől a lépéstől az élelmiszer nem lesz olcsóbb (sőt mindazoknak, akik eddig az „áfamentes” húst vásárolták, egyenesen drágul), és még nőhet is az adóbevétel.

Ha viszont ez a kormány célja, és meg van arról győződve, hogy erre a kettős áfa jó megoldás, akkor kiterjeszthetné más agrártermékekre is, amelyeknél legalább ennyire jellemző a feketekereskedelem, ha nem jobban. Ez viszont már kockázatosabb lenne, különösen a bevételeire.

Az olcsóbb féldisznóval a kormány csak annyit tesz, ami biztosan nem kerül egy fillérjébe sem. Próbának jó – meg gesztusnak is. Most majd Lázár János mondhatja Csányi Sándornak, hogy ezt is milyen ügyesen elintézte. (*A szerk.*)

Vélemény

Eltanyázás

Tényleg Budapesten lehet elkölteni a legjobban a tanyafejlesztési pénzeket? – kérdezi Hargitai Miklós. →**11**

9 770237 377053 13260

Szombat reggel

hétvége

- Mi és Amerika: aszimmetrikus viszonyok.
- Ifjú kollégánkat beírattuk egy csajfelszedési tanfolyamra.
- Huszonöt éves nagymama.

Kapitányszámban világcsúcsra képes a magyar labdarúgás

A 22. szövetségi kapitány megválasztása előtt Hegyi Iván sorra veszi, kik vezették a magyar válogatottat a legutóbbi, mexikói vb-szereplés óta. →**19**

HIRDETÉS

